

BIBLIÁNK

☞ A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT HÍRLEVELE ☛

XXII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 2022. DECEMBER

Tartalom:

- Köszöntés az Olvasónak
- A megélhető Könyvek •
- Bibliafordítás száműzetésben
- Évszázadokon átívelő biblia-értelmezés
  - Túlélőkészlet a Biblia olvasásához •
- Előző adománygyűjtő akciónkról • Új adománygyűjtő akciónk meghirdetése
- Bibliahírek a nagyvilágból

Új adománygyűjtő akciónk:

Hitoktató pedagógusok támogatása

Webináriumsorozatot indított a Lutheránus Világszövetség Luther Újszövetség-fordításának 500. évfordulóján

A világ minden tájáról érkezett teológusok részvételével zajló online sorozat célja, hogy kiderítse: hogyan is olvassák az evangélikusok Isten igéjét, és miként van jelen a Szentírás az életükben.

Sarah Hinlich Wilson és Jean Koulagna

Az első webináriumot 2022. október 18-án Anne Burghardt, az LVSZ főtitkára nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy az Újszövetség-fordítás (lásd bővebben az 5. oldalt) révén először vált hozzáférhetővé az emberek számára a Szentírás, „lehetővé téve számukra azt, hogy nemcsak az egyházban, hanem egyénileg is olvassák és gondolkodjanak róla”. A fordítás Luther „alapvető teológiai meggyőződését tartalmazza, miszerint a Szentírás Isten igéje, Jézus a testté lett Ige, és az élő ige az evangélium hirdetésében rejlik”.

Sarah Hinlicky Wilson, a tokiói evangélikus gyülekezet lelkésze és a strasbourg-i Ökumenikus Kutatóintézet vendég-professzora a reformátor munkájának sikerét azzal is magyarázta, hogy Luther már életében hírességnek számított, tehetséges volt a „szavak és a nyelv használá-

latában”, valamint a nyomdagép alkalmazása is megkönnyítette a hírek, így az evangélium terjedését. Luther azonban „nem volt magányos hős”, szívesen osztotta munkája sikerében másokkal, és egy tudósokból álló csapattal közösen dolgozott később az Ószövetség lefordításán.

Jean Koulagna, a marokkói Rabatban található ökumenikus teológiai intézet igazgatója az evangélium afrikai nyelvekre és dialektusokra történő lefordításának munkálatairól és nehézségeiről beszélt. Szerinte nehéz értelmes megfelelőket találni a bibliai fogalmaknak olyan nyelveken, amelyek inkább szóbeli, mint írásbeli hagyományokon alapulnak. További kihívást jelent még, hogy a gyaratosisítás „a hagyományos afrikai nyelvek eltűnését hozta magával”. A bibliafordítások azonban elindíthatják a kultúrák és nyelvek reneszánszát is: az afrikaiak megérthetik, hogy „közvetlen hozzáférésük van Isten igéjéhez anélkül, hogy szükség lenne mások kulturális közvetítésére”. Annak értelmében, hogy Péter apostol pünkösdi ünnepén azt mondta az embereknek: „...tiétek ez az ígélet és gyermekeitek...” (ApCsel 2,39), a bibliafordítás munkája lehetővé teszi, hogy Isten szeretetének üzenete továbbra is eljusson valamennyi emberhez, nyelvtől és kultúrától függetlenül – mutatott rá Koulagna.

A webináriumot Nagy Szabolcs, a budapesti evangélikus gyülekezet lelkésze moderálta.

(forrás: evangélikus.hu)

Boldogító felolvasás

Lapozzunk bele a Szentírás talán „legádventibb” prófeciájába, a Jelenések könyvébe. Már az első fejezetben úgy mutatkozik be az Úr, hogy Ő „az Eljövendő”. Az utolsó fejezet végén pedig megerősíti ezt az ígérését: „Bizony, hamar eljövök...”

Ha valakit nagyon várunk, már a lépteiről felismerjük a közeledését, és eltölt minket az öröm. A Jelenések könyve nem kevesebbet állít, mint hogy már most hallhatjuk az érkező Úr hangját, mert ígéje nemcsak olvasható, de fel is olvasható. Ilyen módon az másik számára is hallhatóvá, befogadhatóvá válik: „Boldog, aki felolvassa, és boldogok, akik hallgatják ezeket a prófétai ígéket...” (Jel 1,3).

Bár korunk hamis prófétái gyakran káromognak arról, hogy vége a Gutenberg-galaxisnak, mert a könyvek helyébe a „kütyük” lépnek. De hála Istennek, napjainkban is sokan fedezik fel újra az olvasás örömét, a könyvek varázsát. A megtalált örömnél csak a megosztott öröm lehet boldogítóbb. János apostol erre a lehetőségre hívja föl a figyelmet, amikor nemcsak az ige elolvasására, hanem annak felolvasására is biztat. Pál apostoltól tudjuk, amit mi is megtapasztalhatunk: „A hit tehát hallásból van,

a hallás pedig Krisztus beszéde által” (Róm 10,17).

Az ádventi idő esélyt kínál arra, hogy újra felfedezzük ezt a sokszor elfeledett boldogságforrást. Lehet, hogy a válsághelyzet miatt ebben az esztendőben kevesebb lesz a külső fény és gazdagság ünnepeinkben. De a legfontosabb, életünk Megtartója, ma is közeledik hozzánk. Teremtsük meg naponta azt a néhány csendes percet, amikor meghallhatjuk az érkező Úr lépéseit, kopogtatását, minket kereső szelíd hangját, másokkal is megosztható szeretetét: „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énelem” (Jel 3,20).

Gáncs Péter
ny. evangélikus püspök,
az MBTA elnöke

Egészen új formában és felfogásban mutatták be a Szentírást a 27. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon. A négy kötetben (Törvény, Írások és Próféták, illetve az Újszövetség) megjelentetett „Könyvek” (ez a görög Biblia szó eredeti jelentése) szakít a Biblia hagyományos külső formáival, eltűntek belőle a versszámok, a fejezetszámok és szakaszcímek, a lábjegyzetek és a hagyományos, kéthasábos tördelés. A kiadás ebben a formátumban leginkább négy nagyregényre hasonlít, és a szöveget gondozó Magyar Bibliatársulat és Kálvin Kiadó célja az is volt, hogy az olvasóknak visszaadjja a nagyobb egységekben való olvasás élményét. A Biblia szövegét 20–30 oldalas nagyobb, átfogó fejezetekre osztották, amelyek egy-egy nagyobb tematikus egységet fognak össze, és így az olvasó könnyebben felfedezheti a Szentíráson végighúzó „nagy történet” ívét és fordulatait.

A Biblia az egyház könyve, de nem csak az egyházné, hanem „mindenkié”, ahogyan a bibliatársulati mozgalom ma

is hangsúlyozza szerte a világon. A Bibliát nem lehet kisajátítani, mint ahogyan beszorítani sem egyetlen formátumba vagy értelmezési keretbe. A Könyvfesztiválon 2022. október 2-án mutatták be a „Könyveket”, Visky András író-dramaturg, Szalay László Pál református lelképásztor, Gryllus Dániel zenész és Bubik

Réka színművész közreműködésével. Visky András arra helyezte a hangsúlyt, hogy személyes élettörténetében megtapasztalta: a Biblia nehezen olvasható, de könnyen megélhető és előadható könyv, és ez az előadás azóta is meghatározza művészi mondanivalóját és üzenetét. Szalay László Pál arra a nagyon is aktuális és fenyegető élményünkre mutatott rá, hogy addig leszünk emberek és addig áll fenn a ma is ismert civilizációnk, amíg a Szentírást velünk van, és amíg kezünkbe vehetjük, olvashatjuk azt. Bubik Réka a tékozló fiú történetét és Dávid új-dalát olvasta fel, mintegy illusztrálva, mit jelent a „Biblia és irodalom” gyakran emlegetett szókapcsolata. A könyvbemutató végén Gryllus Dániel bibliai ihletű dallamaival és citerajátékával meg is énekelte a könyvbemutató résztvevőit. A gyönyörű bibliakiadás tipográfiája Kempfner Zsófia, borítóterve Lente István ihletett munkáját dicséri. A kötetek kaphatók a Kálvin Kiadó webáruházában (kalvinkiado.hu) és könyvesboltjaiban.

Miután a wormsi birodalmi gyűlésről hazaindult, a szász választófejedelem emberei „elrabolták”, és saját biztonságára érdekében ismeretlen helyre „menekítették” Luther Márton. 1521. május 4-től tíz hónapot töltött kényszerű száműzetésben, György lovag álnév alatt a wartburgi vár egyik vendégszobájában. A legenda szerint csak 1-2 ember tudott a hollétéről, még a fejedelem sem, így nyugodtan válaszolhatta azt a kérdezőknek: „Nem tudom, hol van Martin Luther doktor”.

Luther a száműzetését az Újszövetség német nyelvre fordításával töltötte, így született meg az úgynevezett „September Testament”. Bár később a híres asztali beszélgetéseiben kategorikusan tagadta, hogy bármit is köszönhetett volna a reformáció Erasmusnak, a nagy humanistának, Luther német fordításának alapja mégis csak az Erasmus által szerkesztett görög Újszövetség-kiadás volt. Az elkészült és nyers kéziratot Luther még átnézte wittenbergi barátaival, hogy azután Melchior Lotter nyomdagépén és Lucas Cranach illusztrációival megjelenesse. Úgy időzítették, hogy a könyv a Frankfurti könyvvásárra jelenjen meg, amely sokkal nagyobb publicitással kecsgetett, mint a hasonló lipcsei expo.

Luther szobája Wartburgban

Olyan kirobbanó üzleti siker lett az Újszövetség-fordítás, hogy Szász György herceg titkára, Emser Jeromos igyekezett egy „hasonló” fordítás elkészítésével meglovagolni Luther fordításának népszerűségét – nem sok sikerrel. Évekkel később Luther egy írásában megvédte forradalmian új fordítási elveit és eredményeit.

Azt írta, hogy ő nem szavakkal fordította a szavakat, hanem a gondolatokra összpontosított, és az volt a célja, hogy aki olvassa az ő fordítását, úgy érezze, mintha Isten az anyanyelvén, németül szólna hozzá – mert ugyanis Isten igéje élő és ható. A September Testament ötszáz éves évfordulójáról látványos kiállítással emlékeztek meg a wartburgi várban.

Wartburg vára

Oda Wischmeyer:

**A bibliai hermeneutikák kézikönyve Órigenésztől napjainkig
Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia Alapítvány, 2022**

A neves német erlangeni biblikus professzor, Oda Wischmeyer gigantikus méretű könyvet jelentetett meg 2016-ban. A könyv három nyelven, németül, angolul és franciául megírt tanulmányai átfogják a kétezer éves teológiatörténetet, a 3. századi Órigenésztől a 2001-ben elhunyt Gerhard Ebelingig, és azt vizsgálják, a legfontosabb bibliamagyarázók legfontosabb művei hogyan tanítanak bennünket olvasókat a biblia olvasására és értelmezésére. A szerkesztő szándéka szerint itt alapos „műértelmezésekről” van szó, amelyek magukat a bibliaértelmezésről szóló műveket mutatják be. Benyik György, a magyar kiadás szerkesztője és a Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia Alapítvány vezetője hosszú évtizedek óta szervezi azokat a nemzetközi konferenciákat, amelyeken mindig a Biblia egy-egy könyve vagy témája van a középpontban. A Wischmeyer-kötet magyar változatának megjelentetésével mintegy összefoglalást és távlatot is akart adni a sok száz előadást és tanulmányt létre hívó konferenciáknak. A magyar kiadást magyar nyelvű szakbibliográfia, és a második vatikáni zsinat óta eltelt időszak írásmagyarozati vonatkozású fejleményeiről szóló tanulmány egészíti ki, Török Csaba tollából. A terjedelem (1100 oldal) önmagáért beszél, de ha mellé tesszük, hogy mintegy 100 teol-

gusról, filozófusról és irodalmárról találunk önálló fejezetet, és még további 900 kutatóra történik utalás a szövegekben, elmondhatjuk, hogy páratlan mélységű összefoglalást tarthatunk a kezünkben. A tárgyalt anyag nyolc nagy fejezetre oszlik, amelyek az ógyházi, a középkori, a humanista-reformációs, a korai modern, a felvilágosodás és pietizmus korának katolikus és protestáns hermeneutikáit és végül a 20. századi protestáns hermeneutikát tárgyalják.

A témát egyetemi közegben is tanító és tanulmányozó olvasóként meglepetéssel tapasztaltam, hogy tizenkét olyan jelentős szaktudóst ismertem a könyv fejezet szinten, akikről még csak nem is hallottam: Lyoni Eucherius,¹ Chobhami

¹ 5. századi püspök.

Tamás,² Henri de Gand (Genti Henrik),³ Petrus Joannis Olivi,⁴ Hans Hut,⁵ Bernhard Rothmann,⁶ Philipp van Limborch,⁷ Campegius Vitringa,⁸ Sixtus Senensis,⁹ Pierre-Daniel Huet,¹⁰ Christian Wolff,¹¹ Frederik Torm.¹² Már ez a szubjektív lista is mutatja, milyen hihetetlen gazdag a könyv anyaga. Ez a tizenkét – az én perspektívámból nézve –, „kevésbé jelentős” tudós is színes tablóját adja ki az egész keresztyén egyház- és teológia-történetnek. Hát még azok a szerzők, akiket a többségünk ismer, és akikhez alapismereteink révén kapcsolódni is tudunk!

A magyar kiadás könyvbemutatója először Szegeden volt, 2022. augusztusában a Szegedi Nemzetközi Bibliikus Konferencián, de november 10-én Budapesten is tartottunk egy könyvbemutatót a Károli Gáspár Református Egyetemen, ahol a KRE rektora, Trócsányi László mellett a szerkesztő, Benyik György, Bíró Tamás (az OR-ZSE tudományos rektor-helyettese), Németh Attila (a kötet egyik fordítója) és jómagam mutattuk be a kiadványt az érdeklődőknek. Aki meg szeretné vásárolni a könyvet, annak a Kálvin Kiadó webáruházát ajánljuk: <https://kalvinkiado.hu/konyv/szakkonyv/a-bibliiai-hermeneutik%C3%A1k-k%C3%A9szlet%C3%B6nyve-szbnk-detail>

Pecsuk Ottó

² A 13. században élt, Aquinói Tamás és Bonaventura előfutárának tekinthető.

³ A 13. század egyik kiemelkedő teológusa, Szent Ágoston filozófiájának népszerűsítője.

⁴ 13. századi francia ferences szerzetes.

⁵ 16. századi anabaptista (hutterita).

⁶ Német anabaptista, aki Münsterben halt meg 1535-ben, a város elfoglalásakor.

⁷ Arminianus teológiai tanár, aki szemben állt a klasszikus kálvinista tanok képviselőivel.

⁸ A hollandiai Franeckerben tanított. Kálvinista alapokon magyarázta a Szentírást.

⁹ Katolikus teológus, fő műve, a Bibliotheca Sancta 1566-ban, már a tridenti zsinat után jelent meg.

¹⁰ Órigenész műveinek egyik első felfedezője a 17. században.

¹¹ Halléban dolgozó filozófus, Kant előfutára.

¹² Koppenhágai dán újszövetséges teológus.

Túlélőkészlet a Biblia olvasásához (Kálvin Kiadó – Magyar Bibliatársulat, 2022)

A kissé provokatív cím jól kifejezi azokat a nehézségeket, amelyekkel a tizen-huszonéves korosztály egy kisebb része a bibliaolvasás során szembesül, de még inkább azokat a fenntartásokat, amelyekkel a Bibliát nem olvasó többségük kezeli a kérdést. A borítón erre még egy felirat is ráerősít: „Mit kezdjek ezzel a régi (és furcsa) könyvvel, amiben ennyi (apró) betű van?!” A bibliaolvasás bizony a felnőtt hívő lét egyik elengedhetetlen része, olyan, mint a levegővétel: természetes, és csak akkor tűnik fel igazán a hiánya, ha nem csináljuk. A felnőtt hitre jutás hosszú és rögzös útján azonban – elkezdve mondjuk a konfirmációtól – nem sok hasznos és használható segítséget kapunk a hithez elengedhetetlen, mégis nehezen elsajátítható bibliaolvasáshoz. Ez a kis könyv (amelynek angol nyelvű eredetijét az Új-Zélandi Bibliatársulat készítette) ilyen hathatós segítség.

Az alapötlet a túrázás, ez jelenik meg az illusztrációkban és az alapkoncepcióban is: néha nehezen vesszük rá magunkat, hogy kimozduljunk a kényelmes ottho-

nunkból, hogy gyönyörű új tájakat fedezzünk fel, és új emberekkel ismerkedjünk meg, vagy éppen a családdunkkal, barátainkkal töltsünk minőségi időt, mégis ritkán van olyan, hogy egy nagy túrázás után azt mondanánk, hogy nem volt érdemes venni a fáradságot. De a jó túrához is kell felszerelés, terv, segédeszközök. Ilyeneket kínál ez a kis könyv

is – csak éppen a Biblia olvasásához. Nyelvezete a mai fiataloké, de ezt „nem tolja túl”. Stílusában visszafogott, de tartalmában célratoró. Azt akarja elérni, hogy 1. jobban megismerjük a Bibliát, és 2. a bibliaolvasás élménye és gyakorlata az életünk részévé váljék. Szeretettel ajánljuk a 14–25 éves korosztálynak, de – idősebbek is elkezdhetik!

PO

*Megjelent Zsengellér József: A bibliai apokrifek és a reformáció.
Az apokrif/deuterokanonikus könyvek karrierje (Kálvin Kiadó
– Magyar Bibliatársulat, 2022) című könyve*

A római katolikus bibliakiadások ószövetségi részében hét könyvvel több található, mint a protestáns változatokban. Hogyan alakult ki ez a különbség, és mi lett a sorsa a „hiányzó” könyveknek? Milyen szerepet játszott ebben a reformáció? A Vizsolyi Bibliában még benne voltak az „apokrifok” (protestáns szóhasználat) önálló egységként, az Ószövetség és az Újszövetség könyvei közé kötve. Így maradt ez a gyakorlat egészen a Váradi Bibliáig, amelyből kimaradtak a „másodlagosan kanonizált” (katolikus szóhasználat) könyvek. A jelenség és könyvkiadási gyakorlat a bibliatársulatok megjelenésével állandósult, hiszen a főként protestáns egyházak híveiből alakult bibliatársulatok a 19. században pápai átok alatt végezték világméretű bibliaterjesztő (fordító és kiadó) munkájukat, és emiatt sem igazán számíthattak arra, hogy sok katolikus kánont tükröző Bibliát értékesíthetnek. Ezekre az érdekes történeti és teológiai eseményekre és folyamatokra is tekintést és válaszokat találhatunk Zsengellér József könyvében. A szerző már nem először foglalkozik a keresztyén bibliai szövegtörténet és kánon-

történet kérdéseivel, de most kifejezetten egy, a katolikusokat és protestánsokat is egyaránt érintő és érdeklő témához nyúlt. Megvizsgálja, hogyan viszonyultak a reformáció egyházai és teológusai a deuterokanonikus könyvekhez, és a „hivatalos” teológiai vagy zsinati döntésektől függetlenül vagy éppen azok ellenében hogyan maradtak meg ezek a könyvek a protestánsok kulturális és közösségi tudatában (vagy inkább tudatalattijában). A Dániel könyvéhez írt kiegészítések (Bél és a sárkány, Zsuzsanna és a vének) vagy Judit könyve olyan izgalmas és erkölcsi kérdéseket felvető írásművek voltak, amelyek minden században megmozgatták az emberek fantáziáját, és ezt számtalan képzőművészeti alkotás is igazolja protestáns és katolikus művészek életműveiben egyaránt. A szerző egy rövid apokrif iratot, Manassé imáját külön is aprólékos vizsgálat alá von. A kötetet a szerző, Karaszson István református, Juhász Pál Balázs katolikus teológus, valamint a Kálvin Kiadó és a Magyar Bibliatársulat képviselői mutatták be a budapesti Biblia Múzeumban 2022. november 23-án.

Munkatársunktól

Örömmel számolhatunk be arról, hogy a 2022. pünkösdjén meghirdetett adománygyűjtő akciónkra („Kárpátaljai menekültek és egyházak támogatása”) 1.600.000 forint érkezett (ebből 170.000 forint 1% szja-felajánlás). Az adományok eljuttatása a kárpátaljai egyházaknak és oktatási intézményeknek folyamatos. 2022. november 20-ig 750.000 forint értékben küldtünk könyveket a nagydobronyi és nagyberegi líceumok hallgatóinak, valamint közel 500.000 forint értékben segítettük az Ukrán Bibliatár-

Fotók: Ukrán Bibliatársulat

sulatot benzinnel működő áramgenerátorok beszerzésében. Ezek segítségével tudják biztosítani a munkájuk feltételeit az Ukrajnában mindennaposá váló áramkimaradások idején is. A szállítással, logisztikával kapcsolatos segítséget ezúton is köszönjük a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársainak. További adományainkról beszámolunk következő hírlevelünkben. Támogatóinknak ezúton is köszönjük, hogy segítik szolgálatunkat és így részt vesznek a szomszédunkban dúló háború pusztításainak enyhítésében.

Új adománygyűjtő akciónk meghirdetése: Hitoktató pedagógusok támogatása

2022 őszén kevés vitatottabb és aktuálisabb kérdés volt a közéletben, mint a pedagógusok (meg nem valósított) sztrájkja és a pedagógusok melletti szimpátiatüntetések. Ez a terület mindenkit érint, pedagógusként, szülőként, nagyszülőként vagy tanulóként. A Magyar Bibliatársulat kuratóriuma október 11-i ülésén úgy döntött, hogy a magunk eszközeivel szeretnénk segíteni az egyházi és állami fenntartású iskolákban hitoktatást végző pedagógusoknak, és ehhez kérjük támogatóink segítségét is. A Magyar Bibliatársulat kiadványaiból összeállított könyvcsomagokkal fogjuk kifejezni a pedagógusi munka iránti tiszteletünket. Felmérjük, hogy melyek azok a területek az országban, ahol ilyen jellegű segítségre a legnagyobb szükség van, és oda juttatjuk el a hitoktatást segítő könyvcsomagjainkat.

Ha Ön is támogatni szeretné ezt a projektet, kérjük a hírlevelünkhöz mellékelt postai átutalási csekken vagy banki átutalással (az alábbi számlaszámra) küldje el adományát a Magyar Bibliatársulat Alapítványnak. Ossza meg a támogatási lehetőség híret rokonaival, barátaival vagy a gyülekezeti tagokkal! Kérésre, a levelezési cím ismeretében tudunk még hírlevelet küldeni.

Ha munkánkkal vagy az új adománygyűjtő akciókkal kapcsolatban kérése, kérdése vagy javaslata van, jelezheti a honlapunkon keresztül (www.bibliatarsulat.hu), e-mail formájában (info@bibliatarsulat.hu), vagy telefonon is a (06 1) 209 3033-as számon.

Magyar Bibliatársulat Alapítvány
1113 Budapest, Bocskai út 35.
Adószámunk: 19700739-2-43
Számlaszámunk: 11714006-20267306

Nicaragua • A Spanyol és a Nicaraguai Bibliatársulat a Hope&Smiles projekttel lelki támogatást nyújt a nicaraguai rákos gyermekek számára, emellett Bibliákat juttatnak el számukra, imádságban és lelkiségly szolgálásban kísérik őket a gyógyulás nehéz útján, amely mind a kicsiknek, mind a családjaiknak igen megterhelő folyamat. A Bibliatársulat önkéntesei is különböző rekreációs tevékenységeket szerveznek velük, valamint a szerény jövedelmű családoknak élelmiszert, gyógyszereket és egyéb, életüket megkönnyítő eszközöket adományoznak nekik.

Ghána • A ghánai Nkwantában októberben bibliafordítói továbbképzést tartott a Ghánai Bibliatársulat egy munkacsoportja. A képzés ezúttal a bibliafordítást mint szolgálatot járta körül. A Ghánai Bibliatársulat fontos feladatként tűzte ki maga elé, hogy minél többeket tudjon bevonni a bibliafordítási munkafolyamatokba, hogy minél hatékonyabban és gyorsabban tudjanak egyre többeket elérni Ghánában is az evangéliummal.

Vietnám • A Vietnámi Bibliatársulat jóvoltából a muong nép is végre hozzájutott anyanyelvén az Újszövetség könyveihez. A muong fordítást Hoa Binh városába juttatta el a Bibliatársulat, ahol végre a helyi gyülekezet használatba vehette a Bibliát az istentiszteleteken. Az ún. Dan egyház is létrehozta saját fordító csapatát, akik muong nyelvre fordítottak dicsőítő énekeket, melyek szövege a muong Újszövetségen alapul.

Namíbia • A namíbiai Ondangwa városában nagy erővel folyik a bibliafordítás. A Szentírás oshiwambo nyelvre történő átültetését egy helyi lelkipásztor, Johannes vezetésével végzi a csapat. Ő a Német Bibliatársulat révén került Namíbiába és ott végre megtalálta a helyét, mivel elmondása szerint azt a munkát végzi, amelyre Isten jelölte ki őt, és ezzel az egész életét megváltoztatta.